

Nye samiske utgivelser – nyhetsbrev mars 2019

Skjønnlitteratur for barn og ungdom

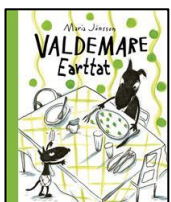
Susanne Vallesæter: Elle ráhkada muohtaádjá – Elle lager snømann

Tospråklig bildebok om den lille jenta Elle, som går ut for å leke i snøen og lage snømann. Parallelltekst på nordsamisk og norsk. ISBN: 978-82-7601-245-3. Idut, 2018. 18 s. Innb. 150.-

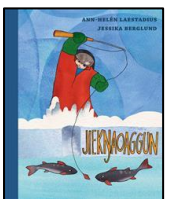
Ulf Stark: Ovta ija háliida Ullobiertnas leahkit stuorat

Ulf Starks bildebok *En natt vill Nalle vara stor* (2017) i nordsamisk oversettelse. Bok om å sove alene, sove sammen og om å gjøre seg til venn med natten. For aldersgruppen 3-6 år. Bamse kjenner seg stor og vil sove alene. Men når natta kommer med alle merkelige lyder føles det alikevel best å sove inntil gutten i sengen. Plutselig høres noe fra kjøkkenet. Hvem eller hva kan det være? ISBN: 978-91-7813-046-7. Lilla Piratförlaget, 2019. 32 s. Innb. 108.-

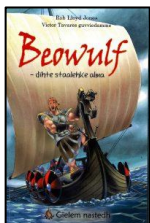
Maria Jönsson: Valdemare earttat

Maria Jönssons populære bildebok *Valdemars ärtor* (2017) på nordsamisk. For aldersgruppen 3-6 år. Valdemar er kanskje ennå bare en liten ulv, men han vet hva han vil. Han sluker sine fiskepinner. En! To! Tre! Det er godt! Så sier pappa at ertene også må ligge i magen før Valdemar får sjokoladeis. Lillesøster Linn har ingen problem med å spise ertene og snart har hun sjokoladeis i handa. ISBN: 978-91-7813-043-6. Lilla piratförlaget, 2019. 24 s. Innb. 108.-

Ann-Helén Laestadius: Jikŋaoggun

Bildeboka *Pimpelfiske* (2018) i nordsamisk oversettelse. For aldersgruppen 3-6 år. Vi følger gutten Malte som skal pimpelfiske for første gang. Sammen med mormor og morfar drar han med scooter til sjøen. Morfar borer hull i den tukke isen, så setter han fast en gul larve på kroken og rekker spøet til Malte. Så er det bare å vente. ISBN: 978-91-7813-040-5. Lilla Piratförlaget, 2019. 32 s. Innb. 108.-

Rob Lloyd Jones: Beowulf – dihte staalehke alma

Sørsamisk oversettelse av Rob Lloyd Jones *Beowulf* (2009) Fryktelige monstre gjester myrene i det gamle Danmark, og de myrder alle de kommer over. Men så kommer en kriger fra utlandet. Han heter Beowulf. Han dreper monstre. Hver scene blir atmosfærisk brakt til liv med Victor Tavares illustrasjoner. ISBN: 978-82-93402-34-3. 63 s. Gielem nastedh, 2019. Heftet. 50.-

Inga Borg: Pluppe gåetiem tseegkie

Sørsamisk oversettelse av Inga Borgs *Plupp bygger bo* (1956). Plupp oppdager at alle andre har sitt eget sted å bo. Det finnes mange ulike typer boliger, men ingen som passer helt for Plupp. Men så kommer han til å tenke på en kåte, slik som han har sett mennesker bor i. ISBN: 978-82-93402-32-9. Gielem nastedh, 2019. 36 s. Heftet. 50.-

Bente Bratlund: Voelkehtamme

Sørsamisk oversettelse av Bente Bratlunds *Kidnappa* (2018). Oda forteller Bea at hun ble kidnappet som liten. Hun husker det ikke, men vet det. Det er derfor hun ikke ligner foreldrene sine. Bea lover å holde på hemmeligheten, men blir nysgjerrig på hvem de egentlige foreldrene er og hvor de er. Fortellingens tema er bløff som setter et bestevenninneforhold i fare. ISBN: 978-82-93402-33-6. Gielem nastedh, 2019. 40 s. Heftet. 50.-

Jon Ewo: Bööh! Boo!

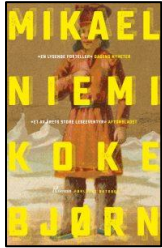
Sørsamisk og nordsamisk oversettelse av Jon Ewos *Bø!* (2016). Illustrert av Bjørn Ousland. To barn går gjennom en mørk skog da de møter et klassisk spøkelse. Men historien får en uventet vri da spøkelsen ikke lykkes med å skremme barna. ISBN: 978-82-93402-31-2. Gielem nastedh, 2018. 33 s. Heftet. 50.-

Inghilda Tapio: Beaivvit guhkot otnot

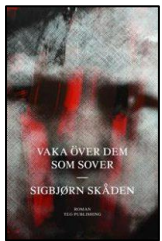
En fortelling i diktform på nordsamisk, om alle månedene i året. Det finnes dikt om hver måned med flere vers om hver måned sin særegenhet. Målgruppe er ungdom. Diktene inneholder mye tradisjonell kunnskap om naturen, arbeidet som må gjøres i de forskjellige sesongene. Inghilda Tapio selv illustrert boka. ISBN: 978-82-329-0078-7. Davvi girji, 2019. 56 s. Innb. 220.-

Skjønnlitteratur for voksne

Mikael Niemi: Koke bjørn

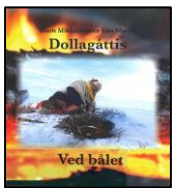
Det er sommeren 1852 i bygda Kengis langt nord i Sverige. Prosten Lars Levi Læstadius' åndelige vekkelse treffer samer og tornedalinger med uant kraft. Truffet blir også Jussi – en fortapt samegutt som prosten finner i grøftekanten, tar til seg og gir et navn. Samtidig forsvinner en tjenestejente, så en til, i de dype skogene. Prosten frykter at det er en langt mer skremmende morder som er på ferde. ISBN: 978-82-495-1923-1. Oktober, 2019. 445 s. Innb. 399.-

Sigbjørn Skåden: Vaka över dem som sover

Våke over dem som sover (2014) i svensk oversettelse. Den unge kunstneren Amund Andersen er på vei mot Kautokeino for å jobbe med hovedverket til ei utstilling. Han har en visjon om å skape det store verket, det som skal knuse illusjonen om uskyld, det som skal sprengre alt. I bakgrunnen folder Amunds samiske familiehistorie seg ut, og gir et utsnitt av livene til hans forgjengere i Skånland i Sør-Troms. ISBN: 978-91-88035-35-6. Teg Publishing, 2019. 191 s. Innb. 178.-

Faglitteratur

Marit Mikkelsdatter Eira Murud: Dollagáttis/Ved bålet

Vet du hvilke tresorter som er best å bruke når du skal tilberede mat på bål, når du vil skremme bort insekter eller når du vil ha glør lengst mulig? Ulike tresorter eller brensel gir ulike varme, røyk og lys. Boka formidler kunnskaper om tresorter og hvilke egenskaper de har, og hvordan man bruker dem. Tekst på nordsamisk og norsk. ISBN: 978-82-999213-7-4. Bárus, 2018. 242 s. Innb.

Per Ivar Somby: Folket under nordlyset – Sophus Tromholts fotografier fra årene 1882-1883 i farger/The People Under the Northern Lights/Álbmot guovssahasa vuolde

I 1882 -83 oppholdt den danske nordlysforskeren Sophus Tromholt seg i Kautokeino. Når han ikke fotograferte nordlys fant han andre spennende motiver, nemlig menneskene i Kautokeino. Per Ivar Somby har gitt nytt liv til disse bildene gjennom fargelegging. Tekst på norsk, nordsamisk og engelsk. ISBN: 978-82-8263-323-9. ČálliidLágádus, 2019. 129 s. Innb. 325.-

Anne-Britt Harsem: Den mørke hemmeligheten i Tysfjord

I 2016 sto elleve kvinner og menn i Tysfjord fram i media og fortalte om seksuelle overgrep. Politiets etterforskning avdekket 151 seksuelle overgrepssaker knyttet til en læstadiansk menighet i det lulesamiske miljøet i Tysfjord. Omfanget av sakene viser et omfattende svik mot utsatte barn, der miljøet holdt tett og storsamfunnet lot være å gripe inn. Gjennom historien til én av de elleve som stod frem, forteller denne boken historien om Tysfjord-sakene. ISBN: 978-8-202599058. Cappelen Damm, 2019. 223 s. Innb. 379.-

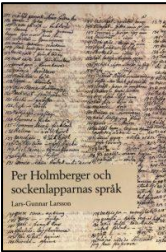
Fred Andersen: Hva er et menneske verdt – evolusjon og rasebiologi i et historisk perspektiv

Boken tar oss med på en skremmende reise gjennom historien med fokus på diskriminering av såkalt «mindreverdige» mennesker. Det er først og fremst minoritetene som blir fornedret. I vårt land er det samer, kvener og tatere. Med et bredt kjennskap til medisins historie og tilgrensende fagområder som antropologi, sosiologi og biologi, våger Fred Andersen å ta opp kontroversielle spørsmål. ISBN: 978-82-83650693. Ventura, 2019. 328 s. Innb. 349.-

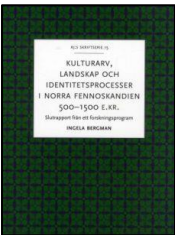
Hugo Lauritz Jensen: En samisk verdenshistorie: hvordan et arktisk urfolk erobret verden, kolliderte med rasismen og blandet blod med kapitalismen

Boka følger sporene til samene som dro ut for å oppdage og erobre verden. Noen fant, i selskap med sine reinsdyr, veien til det europeiske adelskapets private dyrehager. Samene ble i likhet med en rekke andre urfolk – flittig benyttet i reklamen idet en ny, merkantil offentlighet sprang ut av industrialisme og internasjonal kapitalisme. ISBN: 978-8202586232. Cappelen Damm, 2019. 495 s. Innb. 499.-

Lars-Gunnar Larsson: Per Holmberger och sockenlapparnas språk

I 1911 ble en bortglemt samisk ordliste nedtegnet i 1771 i Valbo utenfor Gävle gjenfunnet. Listen på 1600 ord og en tradisjonell bjørnevise var nedtegnet av Per Holmberger (1745-1807) som var Linnés lærling. Senere undersøkelser viste at det samiske språket som var nedtegnet nå er utdødd. Professor emeritus i finsk-ugriska språk, Lars-Gunnar Larsson, har skrevet denne boka om det bortglemte og utdødde samiske språket. ISBN: 978-91-513-0194-5. Uppsala universitet, 2018. 274 s. Innb.

Ingela Bergman: Kultur arv, landskap och identitetsprocesser i norra Fennoskandien 500-1500 e. Kr. – slutrapport från ett forskningsprogram

Sluttrapport for det svenske forskningsprogrammet Kultur arv, landskap och identitetsprocesser i norra Fennoskandien, som har forsket på samfunnsutviklingen i nordlige Norrlands kystområder i en tidsperiode da forhistorien gikk over til historisk tid. Kystens samfunn har blitt belyst gjennom å se til nærliggende områder i nordlige Fennoskandia, som også omfatter de nordlige deler av Norge og Finland. SBN: 978-91-7061-251-0. Makadam förlag,

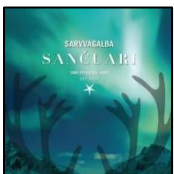
2018. 103 s. Heftet.

Sarah Roxanna Herlofsen: Mii borasdávda duodaid lea?

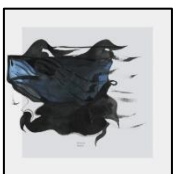
Nordsamisk oversettelse av boka Hva er egentlig kreft? (2016). Ved hjelp av mange bilder og illustrasjoner får man her et innblikk i hvordan cellene kan bli syke og hvordan man kan hjelpe kroppen med å bli frisk igjen. I tillegg er det samlet mange personlige spørsmål fra barn og barnefamilier som har blitt rammet av kreft ISBN: 978-82-329-0127-2. Davvi girji, 2019. 34 s. Innb. 269.-

Musikk

Sančuari: Sarvvalba (CD)

Kautokeino-gruppa Sančuari sitt fjerde album med melodios joikrock. Albumet inneholder 14 spor med egenkomponerte joiker og sanger på nordsamisk. Gruppa består av Heaika Hætta på vokal, gitar og synth og Svein Egil Oskal på vokal og synth. Sančuari-CD02. Sančuari, 2019. 1 CD. 199.-

LEAGUS: Naimaka (vinyl + CD)

LEAGUS er et kontemporært musikalsk prosjekt med en samisk identitet. Musikken befinner seg i grenseland mellom samtid, tradisjon og improvisasjon. DE debuterte med Lea Áigi (2016). Bandets medlemmer er pianist Herborg Rundberg og gitarist Kristian Svalestad Olstad. CAM0006. Camo, 2019. 40 min. 1 vinylplate, 1 CD. 349.-

Mer informasjon om utgivelsene finnes på: <http://samiskbibliotektjeneste.tromsfylke.no>

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkasuohkan

Vennlig hilsen -Dearvvuodaguin

Edel Olsen Rådgiver KUL Samisk bibliotektjeneste Troms fylkeskommune